

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De his quæ clara voce aut secretò dicenda sunt in Missa. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

De his quæ clara voce aut secretò dicenda, &c. 51

¶ Missæ Votinæ, quia non correspondent Officio, si solemniter celebren-
tur pro re graui, vel publica Ecclesiæ causa cum populi frequentia,
dicantur post Nonam.

Duplicem habes causam, discordan-
tiæ ab Officio, & frequetiæ populi; qui dum tardiori Missæ interest, quasi suo
ieiunio orationi publicæ vires addit.

De his quæ clara voce aut secretò dicenda sunt
in Missa. XVI.

I N Missa priuata clara voce dicuntur Antiphona, & Psalmus ad Introitum, Confessio, & quæ sequuntur, excepta Oratione, Aufer à nobis, &c., Oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum, &c. Item Introitus, Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Dominus vobiscum, Oremus, Flectamus genua, Leuate, Oratio, vel Orationes, Prophetæ, Epistola, Graduale, Versus, Tractus, Sequentia, Euangelium, Credo, Offertorium, Orate fratres, solum hæc duo verba, Præfatio, Nobis quoque peccatoribus, solum hæc tria verba. Item Per omnia sæcula sæculorum, &c. cum Pater noster, Pax Domini, Agnus Dei, Domine non sum dignus, hac quatuor verba tantum, Communio, Oratio, vel Orationes post Communionem, Humiliate capita vestra Deo, Ite missa est, vel Benedicamus Domino, vel Requiescant in pace, Benedictio, & Euangelium, In principio, vel aliud Euangelium. Alia omnia dicuntur secreto.

Hæc eadem Burchard. Quæ hîc clara voce dicenda enumerantur, ha-
bent apertam causam, vt audiantur à populo. Speciales cuiusque causas enarrabimus, cùm de ijsdem singilla-
tim infrà suis locis agemus.

g Dicuntur secreto.] De prece cum silentio in Missa Clem. lib. 8. Constit. Apost. cap. 12. Concil. Laodic. can. 19. Triden. Sess. 22. can. 5.

Causæ multæ. Primò, quia secrete-
rum mysteriū est, Hugo Vict. Erud. Theolog. in Specul. Eccles. cap. 7. Se-
cundò, quia significatur in hoc Sacri-
ficio latere Sacrificia antiqua, Ama-
lar. libro 3. cap. 19. Tertiò, & è con-
tra, hoc Sacrificium latuisse in anti-
quis, Gemma lib. 1. cap. 40. Quartò,

silentium Sacerdotis latibulum Chri-
sti indicat, Innocent. III. lib. 2. cap. 54.
multoties enim latuit in vita suæ
cursu Christus; vnde & in Missa
multiplex silentium. Quintò, in Pas-
sione Christi discipuli nonnisi occul-
tè confitebantur Christum, S. Thom.
3. par. quest. 83. artic. 4. ad 6. Sex-
tò, vt videatur Sacerdos loqui cum
Deo, quo cum corde loquimur cla-
mantes magis quam ore. Septimò,
ne populus tædio afficiatur, neque
Sacerdos longo clamore voce defi-
ciat, Gemma lib. 1. cap. 103. Postre-
mò, ne ipsa verba, in Sacrificio po-
tissima, assiduitate aurium vilescant,
Alcuin. de Celebrat. Missæ, nam re-
petuntur in omni Missa, & memo-

G 2 ritæ

52 Comment. in Rubr. Missalis. Pars I. Tit. XVI.

riæ facilè mandarentur. quod de Canone præfertim intellige: qui sine cul- pa graui non potest altè totus legi. Ita Doctores communiter.

2 Sacerdos autem maximè curare debet, ut ea quæ clara voce dicenda sunt, distinctè & appositè proferat, non admodum festinanter, ut aduertere posít quæ legit; nec nimis morosè, ne audientes tædio afficiat: neque etiam voce nimis elata, ne perturbet alios, qui fortasse in eadem Ecclesia tunc temporis celebrant; neque tam submissa, ut à circumstantibus audiri non posít, sed mediocri & graui, quæ & devotionem moueat, & audientibus ita sit accommodata, ut que leguntur, intelligent. Quæ verò secrète dicenda sunt, ita pronuntiet, ut & ipsem se audiat, & à circumstantibus non audiatur.

Non eget commentario, sed monitione. Primò, ne clara voce dicantur ea prima verba, *Memento Domine famulorum*, &c. Secundò, ne secretas alias Orationes addat Celebrans, nisi ad summum quasdam iacularias, & breues, ut, *Adoramus*

te Christe, &c. quas concedit, seu tolerat sacra Concilij Tridentini Congregatio in Declarat. ad Sessionem viii. gesimam secundam, dummodò prescripsæ in Missali non omittantur. Tertiò, verba consecrationis secretò dicantur.

3 In Missa solemnii clara voce à Celebrante dicuntur, quando intonatur *Gloria in excelsis*, & *Credo*, *Dominus vobiscum*, *Oremus*, ante *Orationem*, & *Offertorium*, *Præfatio*, *Pater noster*, *Pax Domini*, & *Orationes post Communionem*. Alia quæ in Missa priuata dicuntur clara voce, in Missa solemnii à Celebrante dicuntur submissa voce.

His adde *Orationes ante Epistolam*, quæ item clara voce dicuntur. Chorus autem pro Celebrante cla-

ra voce, & item Ministri supplere videntur. quem ritum refert etiam *Burchardus*.

De ordine genuflectendi, sedendi, & standi in
Missa priuata, & solemnii. XVII.

IN Missa priuata Sacerdos genuflectit quādo legit Euangelium sancti Ioannis, In principio, ad illa verba, Et verbum caro factum est; & in Euangelio Epiphaniae, Cūm natus esset Iesus, ad verba illa, Et procedentes adorauerūt eum. Item in Euangelio Feriae quartæ post Dominicam quartam Quadragesimæ, ad illa verba in fine, Et procedens adorauit eum. Item genuflectit Dominica Palmaram, & in Missis de Cruce ad illa verba in Epistola, In nomine Iesu omne genu flectatur, &c. & quando legitur Passio, ad illa verba, expirauit, vel, emisit spiritum, ut suis locis notatur.

Item